https://doi.org/10.33004/reumatizam-supp-73-1-57

Antifosfolipidni sindrom i najčešće kliničke manifestacije – iskustvo jednog centra

Antiphospholipid syndrome and the most common clinical manifestations – experience of a single center

Ivana Kovačević [1], Jelena Miletić [1], Željka Kardum [1,2], Ana Marija Masle [1,2], Ana Šimac [1], Dora Uršić [1,2], Mirna Lucić [1], Klara Cvitković [2], Antea Marošević Mandić [1], Sonja Vukadin [1], Jasminka Milas-Ahić [1,2]

[1]*Zavod za reumatologiju, kliničku imunologiju i alergologiju, Klinika za unutarnje bolesti, Klinički bolnički centar Osijek, Hrvatska*
[2]*Medicinski fakultet Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, Osijek, Hrvatska*

Uvod: Antifosfolipidni sindrom (APS) je multisistemski autoimuni i tromboinflamatorni poremećaj karakteriziran povećanim rizikom od nastanka tromboza te komplikacijama u trudnoći uz trajnu prisutnost antifosfolipidnih protutijela (aPL).
Ispitanici i metode: U istraživanje je uključeno 66 ispitanika s pozitivnim aPL koji se prate na Zavodu za reumatologiju, kliničku imunologiju i alergologiju KBC-a Osijek u razdoblju od 01.01.2020. do 31.12.2025. Od ukupnog broja ispitanika, 73% su bili muškarci, a 27% žene. Važno je naglasiti da je tek 40% ispitanika imalo kriterij za dg. APS.
Rasprava: U provedenom istraživanju kod manjeg broja ispitanika je zabilježena prisutnost pridruženih bolesti vezivnog tkiva, najčešće je bila riječ o sistemskom eritemskom lupusu (SLE). Dodatni čimbenici rizika za nastanak trombotskog incidenta su bili prisutni u trećine ispitanika, najčešći je bila trombofilija (47%). Analizom laboratorijskih nalaza zabilježen je trend smanjenja pozitivnih nalaza aPL u kontrolnom intervalu nakon 12 tjedana, no navedeno nije statistički značajno. Najčešće kliničke manifestacije bile su venske tromboze (DVT 36%, plućna embolija 15%). Arterijske tromboze su zabilježene u 9% slučajeva, a mikrovaskularne manifestacije poput livedo reticularis (5%) i aPL nefropatije (3%) su bile rijetke. Zabilježena je značajna povezanost između viših vrijednosti aCL IgG protutijela i pojave DVT-a. Od ukupnog broja ispitanika koji su bili uključeni u istraživanje samo četvero je imalo manifestacije koje uključuju zahvaćanje središnjeg živčanog sustava, tj. pojavu cerebrovaskularnog inzulta. Od toga troje ispitanika su bili muškarci, a samo jedna žena. Kod troje ispitanika je bilo riječ o ishemijskom moždanom udaru, dok je za jednog ispitanika navedeni podatak nepoznat.
Ispitanica uključena u istraživanje je uz anamnestički podatak o preboljenom ishemijskom moždanom udaru imala i komplikacije trudnoće.
Zaključak: Rezultati ovog istraživanja ukazuju da su najčešće kliničke manifestacije u bolesnika s pozitivnim aPL venske tromboze, tj. DVT te na povezanost viših vrijednosti aCL IgG s pojavom DVT-a. Unatoč dobivenim rezultatima, važno je istaknuti ograničenja budući da je riječ o retrospektivnom istraživanju temeljenom na dostupnoj medicinskoj dokumentaciji uz relativno mali broj ispitanika u jednoj ustanovi što može ograničiti generalizaciju rezultata.

Ključne riječi: antifosfolipidni sindrom, antifosfolipidna protutijela, tromboza
Keywords: antiphospholipid syndrome, antiphospholipid antibodies, thrombosis
E-mail adresa prezentirajućeg autora: ivana.kopecki@gmail.com
Izjava o sukobu interesa: nema sukoba interesa